

[Else Marie Mortensen]

sering, og det vil man så behandle med isolation!

Justitsministeren (Erling Olsen):

Jeg vil blot sige til hr. Svend Aage Jensby, at jeg tror, vi gør klogt i at dele ingredienserne i dette forslag op i tre afdelinger.

Den ene afdeling er den, som også hr. John Vinther talte om, hvor han sagde, at i stedet for at have betingede domme må vi have nogle rigtige domme. Det er i virkeligheden et spørgsmål om, hvorvidt man skal have øgede straffe på en række områder, således som man gerne vil have det fra VK-siden.

Det er helt oplagt, at det vil møde ganske kraftig modstand her i Tinget.

Det andet element, som jeg synes der er grund til at se på, er det, som har været nævnt flere gange fra borgerlig side, hvor vi har stillet os åbne og sagt, at det er rigtigt, at der er mange, der får advarsel efter advarsel, uden at der sker noget, og pludselig sker der en masse. Hvordan kan vi få ind i systemet, gerne i samarbejde med de sociale myndigheder osv., at der sker noget, sådan at man dog mærker det, hvis man har lavet noget?

Der er altså åbninger og villighed fra vor side.

Så er der det tredje spørgsmål, om man skal have weekendfængslet ind som en måde at tage fritid fra folk på i stedet for arbejdstid. Der er der også åbninger.

Så jeg håber, at vi under udvalgsarbejdet kan arbejde med de tre adskillelser, for roder vi det hele sammen, risikerer vi, at der ingenting sker.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Ahlmann-Ohlsen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 256:

Forslag til lov om ændring af lov om planlægning. (Sikring af ret til helårsbeboelse i sommerhuse).

Af Aage Brusgaard (FP) m.fl.
(Fremsat 3/5 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Miljøministeren (Svend Auken):

Regeringen kan ikke anbefale det lovforslag, som Fremskridtspartiet har fremsat. Forslaget vil forvride bosætningsmønsteret her i landet, og det vil med sikkerhed underminere Danmarks sommerhusregel i EF.

Lovforslaget ophæver planlovens bestemmelse i § 40 om, at sommerhuse ikke må anvendes til helårsbeboelse, og som en konsekvens foreslår forslagsstillerne også, at man ophæver § 41 om pensionisters ret til helårsbeboelse i sommerhuse, som de har ejet i mere end 8 år.

Helårsbeboelsesforbudet i § 40 med den snævre dispensationsadgang og håndhævelse heraf er nødvendig for at sikre, at sommerhusområderne forbliver rekreative områder, og det har da også været skiftende regeringers opfattelse.

Hvis sommerhusområderne gennem udbredt lovlig eller ulovlig helårsbeboelse skifter karakter til egentlige byområder, sker der en forvridding af det bosætningsmønster, som danner grundlag for den kommunale planlægnings lokalisering af service, arbejdspladser, skoler og institutionsbyggeri m.v. En helårsanvendelse af sommerhusområderne vil også skabe behov for nye rekreative områder, og bl.a. vil vores sårbare kystområder komme under pres.

Det er i dette lys, de gældende regler og den restriktive praksis vedrørende kommunalbestyrelsernes dispensationer til helårsbeboelse skal ses. Der vil også ved en byudvikling, en omdannelse til byområder, en urbanisering af sommerhusområderne kunne opstå miljømæssige problemer for de sommerhusejere, som ønsker, at området skal bevares som sommerhusområde, f.eks. ønsket om at bevare områ-

[Miljøministeren]

det uden asfalterede veje, uden gadebelysning m.v., og der kan naturligtvis ske en stigning i ejendomspriserne og dermed også i ejendoms-skatteerne.

Det har undret mig lidt, at man i nogle kredse her i Folketinget er mere optaget af nogle få tusinde mennesker, der gør sig skyldige i ulovlig adfærd, end man er i at beskytte de 160.000-170.000 mennesker, som har erhvervet sommerhuse for at komme til at bo i et decideret sommerhusområde.

Helårsbeboelse i sommerhusområderne kan også få utilsigtede økonomiske konsekvenser for kommunerne med hensyn til mulighederne for at gennemføre en rationel økonomisk institutions- og anlægsplanlægning.

Justitsministeriet udsendte i marts i år en vejledning om håndhævelse af forbudet mod helårsbeboelse i sommerhusområder. Det var et initiativ, den tidligere regering tog, og som den nuværende regering har fulgt op. Dette gav anledning til en offentlig debat, og den 18. april holdt justitsministeren, miljøministeren og indenrigsministeren et møde med Kommunernes Landsforening og en række borgmestre. Kommunernes Landsforening vil afholde en konference efter sommerferien, hvor kommunalpolitikere og folketingspolitikere kan drøfte problematikken på baggrund af et embedsmandsoplæg, og jeg håber, vi dér kan finde frem til en afbalanceret løsning på problemet.

Det nævnes – hvad jeg synes er helt utilfredsstillende – ikke i bemærkningerne til Fremskridtspartiets forslag, at de gældende regler, som man altså vil ophæve, er forudsætningen for, at vi kan opretholde den særlige danske sommerhusregel i relation til EF. Hvis man ophæver forbudet i § 40, stk. 1, og generelt tillader, at sommerhuse anvendes som helårsboliger, vil de ikke længere kunne betragtes som andenboliger, og de vil derfor også kunne erhverves af EF-udlændinge på linje med andre helårsboliger; desuden vil det betyde, at sommerhusbegrebet forsvinder.

Der er derfor meget alvorlige perspektiver knyttet til at ophæve den lov og ændre den praksis, som skiftende regeringer har fulgt, og der er en alvorlig risiko for, at et af de gode danske forhandlingsresultater i forbindelse med Maastricht, som den tidligere regering opnåede, hermed ville forsvinde.

Jeg vil dog gerne slutte anerkendende i forhold til Fremskridtspartiet og sige, at jeg er glad for, at Fremskridtspartiet har leveret Folketinget den rene vare, for så er der mulighed for, at Folketingets partier – jeg håber, det kommer til afstemning – kan markere, om der fortsat er et markant bredt flertal for den danske sommerhusregel og den danske sommerhuslovgivning, som skiftende regeringer og skiftende flertal har stået bag.

Det betyder ikke, at vi ikke til enhver tid kan diskutere de menneskelige problemer, der er knyttet til ulovlig sommerhusbeboelse, og de praktiske problemer, der kan være i enkelte kommuner. Det er netop det, vi gør nu i øjeblikket med Kommunernes Landsforening, hvor jeg håber, vi kan finde nogle fornuftige løsninger.

Men retsgrundlaget, det juridiske grundlag må vel være sådan, at det beskytter danske interesser og beskytter de mennesker, der overholder loven, det store flertal, som ikke overtræder bestemmelserne, sådan at de kan få beskyttelse herindefra.

Derfor vil jeg gerne sige tak til Fremskridtspartiet for, at de har fremsat dette forslag, som jeg håber et meget bredt flertal i Folketinget sammen med regeringen vil stemme ned, hvis det kommer til afstemning.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Jeg er lidt forbavset over, at ministeren var så negativ. I Berlingske Tidende den 14. marts er miljøministeren bl.a. citeret for at sige: »men jeg må erkende, at der er sommerhusområder, som hverken er fugl eller fisk, fordi de ikke fungerer som bysamfund, men heller ikke har det traditionelle sommerhuspræg«, og så går ministeren videre med, at det er noget, regeringen vil tage hånd om. Det har man ikke gjort, og derfor giver vi selvfølgelig gerne regeringen en hjælpende hånd.

Vi kan sige, at det, vores forslag går ud på, egentlig bare er at gøre gældende praksis til lov. Det er sådan, at der er 350.000 mennesker, der bor såkaldt ulovligt her i Danmark, uden at man gør noget ved det. Det er jo tilsyneladende noget, alle har accepteret.

Grunden til, at jeg bad om ordet, var egentlig, at ministeren brugte næsten hele sin taletid på at sige, at hvis vi får dette lovforslag igen-

[Aage Brusgaard]

nem, så vil det bryde den aftale, vi har med EU. Den særftale, vi har, er jo bekendtgørelse nr. 895 af 23. december 1987, og der står i § 1:

»Nedennævnte personer og selskaber m.v. kan erhverve adkomst på fast ejendom her i landet uden Justitsministeriets tilladelse i medfør af § 1 i lov om erhvervelse af fast ejendom, jf. lov bekendtgørelse nr. 566 . . . selv om de ikke har bopæl eller hjemsted her i landet eller ikke tidligere har haft bopæl her i et tidsrum af i alt fem år . . .«

I § 2 står der:

»Bestemmelsen i § 1 gælder kun ved erhvervelse af ejendomme,

1) der skal tjene som fornøden helårsbolig for erhververen, eller . . .«

Det vil altså sige, at det kun gælder, hvis en tysker, en svensker eller en franskmænd ville købe en helårsbolig, og mange af de sommerhuse, vi har, ville jo ikke blive benyttet som helårsbolig, hvis det, man frygter, er, at en tysker ville flytte herop og bare have det som sin anden bolig, altså sin sommerbolig. Det er jo en betingelse, at det er en helårsbolig, så vi frygter ikke, at EU kan omstøde den særftale, vi har.

Nu er det en skam, at justitsministeren er gået, for jeg tror faktisk, han ville have givet mig ret.

Miljøministeren (Svend Auken):

Hvis hr. Aage Brusgaard har ret i den sidste antagelse, så vil min udmærkede kollega justitsministeren have en meget kort fremtid foran sig som justitsminister.

Der er ikke en kinamands chance for, at hr. Aage Brusgaard vil få medhold i det synspunkt, han netop har gjort gældende. Hr. Aage Brusgaard henviser til en bekendtgørelse. Jeg vil godt henviser til Maastricht-Traktaten, hvor Danmark opnåede en protokol. Den tidligere regering forhandlede med støtte fra den daværende opposition en protokol igennem, som jo dengang var meget omstridt, og som ansøgerlandene har prøvet at få, men som de ikke fik, en protokol, der er krystalklar, og som viser, at traktater i EF en gang imellem er skrevet i et mere letforståeligt sprog end noget af det, hr. Aage Brusgaard citerede for et øjeblik siden.

I protokollen, som er led i Maastricht-Traktaten, står der:

»De høje kontraherende parter, som ønsker at finde en løsning på visse særlige problemer, der er af interesse for Danmark,

er blevet enige om følgende bestemmelse, der knyttes som bilag til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Fællesskab« – og så kommer det: »Uanset bestemmelserne i Traktaten kan Danmark opretholde den gældende lovgivning om erhvervelse af ejendomme, der ikke er helårsboliger.«

Hvis hr. Aage Brusgaard tror, at vi kan lave en regel, hvorefter danskere kan erhverve sommerhuse til helårsformål, men udlændinge ikke kan, og at man så efterfølgende kan få godkendt de regler, sådan at vi totalliberaliserer i forhold til danske borgere, men holder udenlandske borgere væk, når det drejer sig om sommerhusbeboelse, så kender han intet til EF-retten. Det er letsindighed ud over alle grænser. Der ville simpelt hen ikke være noget grundlag.

Når vi er så restriktive – og når jeg siger »vi«, mener jeg både den nuværende og den tidligere regering – så er det, fordi denne regel, som jo er i modstrid med den øvrige traktat, hviler på et grundlag, der er så specielt, at hvis vi selv rokker båden det mindste, går det galt.

Så vil jeg i øvrigt sige til hr. Aage Brusgaard: Jeg vedstår gerne dette citat og andre citater. Der er en uacceptabel situation i en række sommerhusområder, som vi har en interesse i at få diskuteret og få løst; men at der er nogle problemer, der skal løses, er jo ikke ensbetydende med, at vi skal gøre noget så tosset som det, Fremskridtspartiet her foreslår.

Det er derfor, regeringen tager afstand fra det. Vi tager ikke afstand fra at løse nogle af de konkrete problemer, men vi tager afstand fra at score det største selvmål, der nogen sinde er set i dansk politik, nemlig vedtagelse af dette forslag, hvis man ønsker at beskytte de danske sommerhuse mod erhvervelse fra EF-landene.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (FP):

Det, der bringer mig på talerstolen, er miljøministerens bemærkninger til Fremskridtspartiet, hvor ministeren takkede for, at vi var kommet med forslaget og – som ministeren udtrykte sig – den rene vare.

For at debatten ikke skal blive afsporet, vil jeg godt henholde mig til, at vi ikke taler om,

[Ole Donner]

hvorvidt denne særregel skal afskaffes eller ej. Det, vi foreslår, er, at alle skal have lov til at bo i deres huse hele året rundt. Det er ikke bevist over for os, at konsekvensen vil blive den nævnte; men jeg må så sige: Hvis det er konsekvensen, ja, så er der jo ikke noget at gøre ved det.

Der var et stort flertal herinde i Folketinget, der var helt vilde med, at vi skulle være med i EU, og hvis man vil være medlem af EU, så må man rette sig efter de regler, der gælder dér. Der er masser af danskere, der køber lejligheder og alt muligt andet i Spanien, og så må de jo også finde sig i, at der kommer nogle og køber sommerhuse i Danmark. Det er dog trods alt sådan, at det er danskerne, der ejer husene, og de kan jo lade være at sælge til udlændinge, hvis de ikke vil.

Jeg synes, vi skal henholde os til det forslag, som Fremskridtspartiet har fremsat, og så lade være med at spå om, hvad der ellers kan ske.

Den fg. formand (Ahlmann-Ohlsen):

Hr. Aage Brusgaard for en kort bemærkning, og derefter går vi tilbage til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Jeg tager ordet igen, fordi det, ministeren forsøger, jo selvfølgelig er at få de andre ordførere til også at sige nej til det her lovforslag med den argumentation, at den særaftale, vi har med EU, bliver brudt. Men det, ministeren læste op fra undtagelsen i Maastricht-Traktaten, siger jo ingenting, for det er jo bare en afskrift af, hvad der står i bekendtgørelse nr. 895.

Det er nok sådan, at det er tyskere, man er bange for. Fremskridtspartiet er jo ikke racister, vi ønsker frihed for alle; men der må altså være nogle herinde, der er mere eller mindre racister og mener, at det kun er danskere, der skal kunne bo i sommerhus ved vestkysten. Sådan er vi altså ikke i Fremskridtspartiet, men o.k., til dem, der er sådan, må vi så sige, at det, der står, er, at hvis en tysker – hvis det er ham, I er bange for – vil købe et sommerhus her og kun bruge det nogle uger om året og så bo i Hamburg resten af tiden, så kan han ikke. Men med den undtagelse, vi har, er der ingenting til hinder for, at en tysker kan bo i Hamburg og så bruge sommerhuset 6-8 måneder om året, hvis

han vil det. Det mener vi faktisk ikke der er, og vi mener også, han skal have lov til det. Når vi må købe et hus eller en ejendom i Tyskland, Spanien eller Frankrig, hvorfor skal vi så diskriminere, sådan at de ikke må her?

Miljøministeren (Svend Auken):

Jamen det synes jeg er klart, det er klar tale, prisværdigt klar, og nu, hvor synspunkterne er så tydeligt præciseret, som de er blevet det af hr. Aage Brusgaard og hr. Ole Donner, er alle, der ikke er enige i den opfattelse, at det er ligegyldigt, om der er fri adgang til erhvervelse af danske sommerhuse eller ej, efter min opfattelse bundet til at gå imod dette forslag.

Men jeg er før blevet skuffet, så jeg glæder mig meget til at høre ordførerne for Venstre og De Konservative, inden jeg lader min glæde være udelt.

Den fg. formand (Ahlmann-Ohlsen):

Jeg beder om, at vi går tilbage til ordførerrækken. Det blev også anmeldt før. Ministre har dog altid adgang til at få ordet.

Så er det ordføreren for Socialdemokratiet, hr. Martin Glerup.

Martin Glerup (S):

Socialdemokratiet har tre hovedindvendinger mod Fremskridtspartiets lovforslag.

For det første bringer forslaget den danske sommerhussærregel i EU i fare. Vi finder fra Socialdemokratiets side, at det er vigtigt, at sommerhusene forbliver på danske hænder. Hvis Fremskridtspartiets ønske om at få lukket op for udlændinges køb af danske sommerhuse efterkommes, vil vore attraktive kyststrækninger, ikke mindst vestkysten, lynhurtigt blive opkøbt af kapitalstærke tyskere. Prisniveauet vil blive skruet så voldsomt i vejret, at almindelige danskere ikke kan være med. Derfor er det uklogt at sætte lighedstegn mellem sommerhuse og helårsboliger, for så forsvinder den hårdt tilkæmpede særregel og en betragtelig del af Danmarks fremsynede rekreative planlægning samtidig.

For det andet fratager forslaget sommerhusejerne deres fritidsområder. Mange har købt sommerhus, fordi de gerne vil rykke ud fra deres bopæl i byen og opleve det frie liv i de udlagte sommerhusområder. Sommerhusejere, der er samlet i Fritidshusejernes Landsfor-

[Martin Glerup]

ening, opfordrer i deres medlemsblad i februar-marts i år alle sommerhuskommuner til at bringe den ulovlige sommerhusbeboelse til op-hør, som f.eks. Jægerspris og Sejlflod Kommuner har gjort.

Det hedder videre i bladet:

»Landsforeningen vil gerne opfordre alle sommerhuskommuner til at gøre det samme, idet vi ellers vil opleve, at sommerhusområderne meget hurtigt vil skifte karakter fra at være rekreative områder til at være slumområder med helårsbeboelse. Sommerhusene vil derved miste deres attraktive værdi i relation til udlejning til turister, hvilket vil være ødelæggende for turistorganisationernes og kommunernes bestræbelser for at forøge udlejningen af sommerhuse til udenlandske turister.«

Det tredje punkt, jeg gerne vil nævne, er, at forslaget jo helt enkelt lægger en bombe under kommunernes planlægning. De danske kommuner og amter lægger mange kræfter i en fornuftig fysisk planlægning. Det betyder, at der er opbygget et net af lokalcentre, egnscentre og regionscentre. Der er bl.a. udlagt erhvervsarealer og rekreative områder, og det gælder naturligvis også sommerhusområder. Fremskridtspartiets forslag vil lægge en bombe under en god kommunal planlægning, og der bliver ikke sammenhæng i tingene. Og ingen kan jo være tjent med anarki i sommerlandet.

Foruden disse tre tungtvejende argumenter bør det nævnes, at KL i september agter at holde en konference, som miljøministeren også var inde på, omkring problematikken, hvor kommunalpolitikere og folketingsmedlemmer får lejlighed til at drøfte, hvordan vi fremtids-sikrer de dejlige danske sommerhusområder.

Jens Jørgensen (KF):

Må jeg begynde med at sige om det lovforslag, som Fremskridtspartiet har fremsat, at det jo i virkeligheden drejer sig om, at de, der har lyst til det, skal kunne bo hele året i deres sommerhus. Vi kan jo lige så godt sige det ærligt, som det er, at der er i titusindvis af borgere, der bor ulovligt efter det nuværende system.

Det fremgår også af bemærkningerne til lovforslaget, at der er adskillige kommuner, der opkræver skatter og afgifter fra adresser uden helårstilladelse, og kommuner, der yder bolig-sikring og brændselstilskud. Og det fremgår af

bemærkningerne, at der også er kommuner, der bruger sommerhuse til genhusning af boligløse i vinterhalvåret. Hvis man skal have loven på den ene side og virkeligheden på den anden side, så kræver det en ganske betydelig overvågning, og derfor har man rent faktisk et problem.

Vi har set nøje på lovforslaget, og der er mange fornuftige tanker i det, kan man sige. Det kan være spørgsmålet om mere fleksibel ferie. Det kunne også lette presset på andre boliger. Der er altså alt i alt elementer, som kunne pege i retning af en større liberalisering.

Der er et enkelt område, som jeg synes man bør kunne trække uden for dette lovforslag. I mange byområder ligger der gamle sommerhusområder, som i dag på grund af byernes udvikling er blevet en del af kommunen, og dér vil det være rimeligt, hvis primærkommunen i samarbejde med amtskommunen og i samarbejde med de berørte grundejerforeninger ændrer de pågældende områders status, hvis det ønskes.

På den ene side er der altså ting, der kunne pege i retning af, at systemet får mindre magt og den enkelte borger får større dispositionsret over sin ejendom, men på den anden side er der et par elementer, som for Det Konservative Folkeparti er vigtige.

Ministeren berørte et, da ministeren var inde på, at der er et meget stort antal sommerhusejere, som har købt et sommerhus – eller en fritidsbolig for nu at gøre det lidt bredere – i tillid til, at det netop skulle være i et rekreativt område. Man har købt det i tillid til, at den specielle sommerhuskarakter eller fritidskarakter, området har, fastholdes. Vi ønsker naturligvis at arbejde videre med Fremskridtspartiets lovforslag – og ønsker at arbejde positivt – men vi har som forudsætning, at de steder, som har karakter af at være fritidsområder og sommerhusområder, skal forblive sådan.

Og det, der er det første og det midterste og det sidste og det vigtigste for os, er, at EU-reglen, eller Maastricht-reglen, hvor vi har den ganske specielle sommerhusregel for Danmark, ikke under nogen omstændigheder må anfægtes. Det er det, der kan diskuteres. Det bør undersøges.

Vi er positive over for lovforslaget i en vis udstrækning. Vi ser gerne, at borgere, der har et sommerhus, kan benytte det langt friere, end

[Jens Jørgensen]

de kan i dag. Men under ingen omstændigheder må områderne ændre karakter, og under ingen omstændigheder må EF-regelsættet ændres. Kan disse ting blive bragt i orden, er vi positive. Kan vi ikke komme igennem, uden at vi skal ændre EF-regler, vil vi stemme imod. Det må undersøgelsesarbejdet i udvalget vise.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (FP):

Det, der bringer mig herop, var hr. Jens Jørgensens udtalelse om, at der ikke måtte ske nogen ændring. Jeg forstod det sådan, at på de arealer, hvor der var deciderede sommerhusbebyggelser, altså hvis de havde en særlig karakter, måtte der ikke ske nogen helårsbeboelse. Så vil jeg for det første godt spørge, om jeg har opfattet det rigtigt, og for det andet, om De Konservative så vil fratage de pensionister, der må bo i det område, retten, for det er vigtigt for Fremskridtspartiet at få præciseret.

(Kort bemærkning).

Jens Jørgensen (KF):

Må jeg sige til hr. Ole Donner, at den 6. juni 1991 vedtog Folketinget under en konservativ regeringsledelse den særlige regel, hvorefter pensionister, der havde ejet deres sommerhuse i 8 år eller derover, fik mulighed for at bo der hele året. Den regel står vi ved, vi er stolte af den og glade for den, ligesom vi synes, det var en god idé, at også mennesker, der havde en særlig lægelig begrundelse for det, kunne få mulighed for det. Jeg har intet imod helårsbeboelse i sommerhuse, men vi skal ikke skabe en lovgivning, så man ændrer et sommerhusområdes karakter af at være et fritidsområde, et rekreativt område, og vi skal ikke røre EF-reglen. Det var det, jeg sagde i min ordførertale.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (FP):

Jeg takker hr. Jens Jørgensen for den klare tilkendegivelse. Det er netop rigtigt, at loven blev ændret under en konservativ regering den 6. juni 1991, og hr. Jens Jørgensen husker sikkert også, at det var Fremskridtspartiet, der lagde de stemmer til, som gjorde, at der blev et flertal, og at pensionisters ret til at bo i deres sommerhuse hele året lige præcis var det, der

var Fremskridtspartiets krav for at være med til en lovgivning. Jeg er meget glad for den klare tale, der kom fra hr. Jens Jørgensen, hvorefter der under ingen omstændigheder skal ændres på det.

Peter Hansen-Nord (V):

Jeg vil gerne tage udgangspunkt i, at dette er et selvskabt problem, som regeringen selv har sat på skinner med den nye vejledning for kommunerne om øget kontrol af de regler, der er for sommerhuse og deres benyttelse. Det er det, der har skabt dette forslag. Jeg føler også, at den stramning, cirkulæret indebærer, havde været ganske unødvendig.

Der er en anden ting, som jeg synes er væsentlig ved forslaget, og det er, at det for mig at se er vigtigt, at man fra centralt hold holder fingrene væk fra den kompetence og den beslutningsret, som kommunerne ifølge planloven har på dette område. Vi ved jo, at kompetencen til at ændre status for visse huse, som i dag har sommerhusstatus, til helårsbeboelse, ligger i kommunerne, og det ændrer forslaget jo i den forstand ikke noget ved.

Jeg er så også enig i nogle af de betragtninger, andre ordførere har fremført om, at vi har en særstatus i Maastricht-Traktaten, en særlig protokol, og jeg er glad for ved denne lejlighed at kunne konstatere, at jeg er enig med vores miljøminister, når jeg også vurderer, at enhver ændring i denne protokol skal godkendes, og at vi måske nok her i første omgang har et af dette problems største hudler.

Ved en egenhændig yderligere liberalisering ud over dem, som er nævnt, som VK-regeringen selv indførte for pensionister, kan man altså risikere, at denne særregel for danske sommerhuse går fløjten. På sigt er det sandsynligt, at denne regel overlever sig selv, men det betyder heller ikke for Venstre, at sommerhusområder derefter automatisk overgår til helårsbeboelser, jf. det, jeg sagde før om kommunernes kompetence på området, der ligger derude og skal blive liggende derude, uden at staten blander sig.

Det er efter Venstres opfattelse vigtigt, at kommunerne respekterer sommerhusejernes velerhvervede rettigheder, så det særlige miljø og den ekstra livskvalitet, som disse områder repræsenterer, kan bevares. Til gengæld er det vigtigt, at ejerne selv – og det ved jeg ikke om

[Peter Hansen-Nord]

der er mulighed for at få ændret inden for de gældende regler – kan vælge, hvilket tidspunkt på året de ønsker at benytte deres sommerhuse, og ikke som i dag alene kan benytte dem fra den 31. marts til den 1. oktober; fra den 1. oktober til den 31. marts kan de kun benytte dem i højtider eller ca. 3 uger sammenlagt.

Med det som udgangspunkt vil jeg sige, at det må være den til enhver tid siddende regerings opgave på dette område at føle sig frem i Kommissionen med hensyn til, hvad der kan accepteres inden for den nuværende protokol. Det, vi oplever, er altså, at dette tilsyneladende lille, uskyldige lovforslag egentlig hører hjemme ved næste regeringskonference i 1996, hvor Danmark må se, hvordan vi videre kan liberalisere og give større frihed til ejere af disse boliger.

(Kort bemærkning).

Martin Glerup (S):

Med hensyn til hr. Peter Hansen-Nords sidste bemærkning kan jeg være enig under den forudsætning, at vi ikke bringer den danske særregel i fare ved at tage problemet yderligere op, men jeg vil godt understrege, at den holdning, som den nuværende regering giver udtryk for, helt klart ligger i direkte forlængelse af den tidligere regerings holdning.

Den daværende regering sendte den 1. juli 1992 en vejledning til samtlige kommuner, amtskommuner, turistorganisationer, udlejningsbureauer m.v., hvor det blev præciseret, at disse regler skal opretholdes, og miljøministeren sagde også den 3. februar 1992 til Aalborg Stiftstidende, at sommerhusloven var god nok, og at der derfor ingen grund var til at ændre den. Det er selvfølgelig ud fra det hovedsynspunkt, at vi bibeholder danskernes mulighed for at have en fritidsbolig til en rimelig pris.

Riishøj (SF):

SF's ordfører, hr. Gade, kan ikke være til stede, men jeg skal på SF's vegne afvise forslaget.

Der har allerede nu været forskellige bemærkninger, som sætter debatten noget i relief.

Jeg synes, man for det første skal gøre sig klart, om man overhovedet ønsker noget, der hedder sommerhuse og fritidshuse. Frem-

skridtspartiets forslag er jo en ophævelse af de to ting; alt bliver helårsbeboelse. Spørgsmålet er, om det ud fra rent miljømæssige og det, vi kan kalde rekreative hensyn, er et ønske, at alle huse i Danmark skal være til helårsbeboelse. Man skal for os at se gøre sig klart, om det ud fra landskabsmæssige og andre værdier er ønskeligt.

Der kan godt være forskellige meninger om den sag også inden for partierne, men det er SF's synspunkt, at før man overhovedet drøfter en ophævelse af sommerhusbegrebet, må man gøre sig klart, hvilke konsekvenser det fører med sig, og om det er en udvikling, man ønsker.

Det andet er så hele EF-reglen, og det står jo nu krystalklart, at den regel selvfølgelig ikke kan opretholdes. Hvis alt er helårsbeboelse, er der selvfølgelig ikke mere noget, der hedder en sommerhusregel, og det kan man så beklage eller ikke. Jeg kan godt se idealismen i Fremskridtspartiets holdning, nemlig at man fuldstændig frit skal kunne købe ejendomme i Europa, uanset om der så gælder regler om helårsbeboelse eller ej.

Det er først og fremmest af hensyn til fritidsbegrebet og fritidshusbegrebet ikke SF's holdning. Der er jo åbnet for alle mulige former for udlejning af huse, der gør, at det danske sommerhusområde i sommerhusperioden reelt er et stort internationalt foretagende. Til gengæld kan vi sagtens se, at der er behov for en eller anden form for afkriminalisering eller en tydeliggørelse på området, og det ser jeg frem til at vi får løst. Der er nogle menneskelige hensyn at tage, til gengæld er der også nogle steder, hvor man må stå fast. Hvis der er tale om, at man bor i et område, hvor man har en helårsbeboelse, og hvis det i øvrigt drejer sig om luksussommerhuse, som også er et stort problem i sommerhusområderne, idet husene helt bevidst bygges som helårsbeboelse, og der budgettes med helårsbeboelse i strid med loven, er der ikke det store problem i at håndhæve loven.

Men det er klart, at i de videre drøftelser, der skal være i efteråret, må man prøve at finde en menneskelig løsning, der til gengæld også løser problemet i den forstand, at hvis man simpelt hen i praksis ikke overholder loven, vil EU naturligvis også komme efter os. Hvis det viser sig, at vi har en sommerhusregel, som

[Riishøj]

ikke praktiseres, vil sagen naturligvis kunne rejses over for Danmark ved EF-Domstolen eller på anden vis.

Så vi ser frem til, at vi først på efteråret i de samtaler og de konferencer, som ministeren nævner, prøver at få dette løst fornuftigt og måske også i en dialog med kommunerne får inddraget nogle områder til helårsbeboelse, som er egnet til det, og så i øvrigt får en tydeliggørelse af loven, så den overholdes til gavn først og fremmest for vores miljø og vores sommerhusområder, for efter min egen opfattelse er det vigtigt, at vi bevarer sommerhusbegrebet og ikke kun har helårsbeboelser i Danmark.

Ole Donner (FP):

Når Fremskridtspartiet har fremsat dette lovforslag, er det, fordi vi føler, at der skal være nogle retningslinjer, der er til at køre efter. I dag er det sådan, at hvis nogen retter henvendelse til miljøministeren, henvises der til justitsministeren eller til indenrigsministeren, som igen henviser til miljøministeren, og så er ringen sluttet. Det er jo rigtigt, som hr. Riishøj sagde, at det er et område, hvor der er meget stor »kriminalitet« forstået på den måde, at fra 1. oktober og frem til 1. april er flere hundredtusinde mennesker nervøse for, at en stævningsmand skal rulle op foran sommerhuset med en stævning om, at man skal møde i retten, fordi man har beboet sit sommerhus ulovligt.

Vi føler, at det er helt urimeligt, at folk skal udsættes for den slags ting, og i de regler, der blev udsendt her i foråret, var der rent faktisk ikke sket nogen stramning; det var alene en opsummering af, hvilke muligheder kommunerne i dag har for at ophæve den ulovlige beboelse.

Det har efterfølgende også i samråd med nogle af ministrene vist sig, at de også erkender de problemer, der ligger i det, og jeg vil da gerne komme med et eksempel fra min egen kommune, som er Frederiksværk:

Vi har godt 6.000 sommerhuse, og før jeg i 1990 tiltrådte som formand for teknisk udvalg, havde man den praksis, at vi 15. oktober fik en lang liste fra Folkeregistret over de 1.200-1.300 ulovlige beboelser, der var i sommerhusområdet.

Så tilskrev vi disse mennesker, at de skulle flytte inden den 1. november eller 15. novem-

ber, alt efter hvor hurtigt vi nu kunne klare det. Så kom 90 pct. af dem tilbage med en skrivelse, hvor der søgtes dispensation, og så begyndte vi at gå i gang med udvalgsbehandlingen. Så var vi henne i december måned, hvor vi så sagde, at nu skulle de ud, ellers blev de meldt til politiet.

Så melder man dem til politiet hen under jul, og så begynder politiet at skrive rapporter i januar og begynder at afhøre folk i februar. Så kommer der altså flere hundrede retssager til en lille retskreds som Frederikssund, og det kan ikke lade sig gøre. De første kommer i retten i marts måned, og så siger dommeren, at det ikke kan nås, for fra den 1. april må de lovligt bebo sommerhuset igen.

Det er jo en helt urimelig måde at slæbe folk igennem maskineriet på, og det er jo også ressourcemisbrug, at man kører sådan noget i kommunerne.

Hvis man endelig kunne nå at få sådan en sag igennem, ville det være meget svært, om ikke umuligt, at løfte bevisbyrden for, at disse mennesker havde gjort noget ulovligt, for det er ikke nok med, at de har brugt for meget strøm, da man har lov til at have varme i sit hus om vinteren. Man har lov til at lade lamperne tænde på forskellige tidspunkter for at undgå indbrud. Det er ikke nok, at man har haft en postadresse. Det er heller ikke nok, at man har fyldt skraldeposerne op, for det kan man gøre på en weekend.

Derfor mener vi virkelig, at der er et behov for at få dette spørgsmål løst, og derfor håber vi, at man under udvalgsbehandlingen kan komme langt i retning af at få lovliggjort disse ting.

Jeg finder i hvert fald, at det, der foregår i øjeblikket, er helt urimeligt. Jeg kan så sige, at løsningen i Frederiksværk, da jeg kom til som formand for teknisk udvalg, blev, at jeg som det første afskaffede den liste, så vi i hvert fald ikke har problemerne på nært hold, og hvis folk melder sig til imellem 1. april og 1. oktober, får de en skrivelse om, at de skal være ude til den 1. oktober, og så sker der i øvrigt ikke mere.

Der sker i øvrigt heller ikke noget med andre sommerhusejere rundt omkring, for systemet er så trængt, at det ikke kan nås, men hvorfor skal de hundredtusinde mennesker gå hele vinteren og være nervøse for, at der kommer en

[Ole Donner]

stævningsmand? Det finder Fremskridtspartiet er urimeligt.

Sonja Albrink (CD):

Når man rejser rundt i verden og ser, hvordan landskabet er udnyttet forskellige steder, må man jo prise sig lykkelig over, at vi i tide har fået en ordentlig zonelovgivning eller, som det nu hedder, planlovgivning.

Det har været rigtigt, at der er blevet lagt forskellige aktiviteter i forskellige områder, for på den måde opnås den optimale udnyttelse af landet. Man kan næsten med den gamle Dalgas fra Hedeselskabet sige: »Hvad udad tabes, skal indad vindes«.

Jeg mener derfor, det er vigtigt, at vi også i fremtiden gør os nogle overvejelser om, hvordan landet og landskabet skal udnyttes. Noget andet er naturligvis, at man kan diskutere, hvilke rammer der skal lægges for benyttelsen af de enkelte zoner. Gives der tilladelse til at drive en eller anden form for liberalt erhverv, hvor mange ansatte må der så være, og hvor store må bygningerne så være?

Det samme spørgsmål kan man naturligvis stille, når det drejer sig om sommerhusområderne, for her har vi tilladt beboelse, men kun i et vist begrænset omfang. Bør dette omfang udvides?

Folketinget åbnede allerede for nogle år siden for, at pensionister kunne benytte sommerhuse til helårsbeboelse, og der blev også dermed gennemført en væsentlig ændring af grundideen med sommerhusområderne.

Hvis der således blot bor én person i et sommerhusområde, vil der være en forpligtelse for kommunen til at gennemføre dagrenovation, snerydning osv. i hele vinterhalvåret.

Jeg kan derfor godt følge forslagsstillerne et langt stykke ad vejen. Der er allerede gjort et alvorligt skår i hele planlovgivningens grundlag for sommerhusområderne, så hvorfor dog ikke give kommunerne mulighed for også at tiltrække beboere, der kan bidrage til kommunekassen gennem et skatteprovenu, i stedet for at sommerhuskommunerne kun får tilført nye borgere, som er over den erhvervsaktive og dermed skattebetalende alder, ja, de giver måske tværtimod kommunen flere omkostninger.

Jeg har derfor stor forståelse for mange af de hensyn, der ligger til grund for forslaget, men jeg mener også, at vi må ud i en grundlæggende

undersøgelse af de konsekvenser, som forslaget får, for i virkeligheden er det jo en fuldstændig afskaffelse af det, vi i dag kalder sommerhusområder, der lægges op til. Betyder opgivelsen af en begrænset beboelsesret f.eks., at det, som ministeren sagde, vil være nødvendigt at udlægge nye, mindre byprægede områder til brug for personer, som ønsker en fritidsbolig i grønne områder, og hvad vil det betyde for sommerhuskommunernes kapacitet af børneinstitutioner m.v.?

Som sagt synes jeg, at der er mange gode intentioner i lovforslaget, men jeg kan på CD's vegne meddele, at vi ikke kan støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (FP):

Nu skal jeg undlade at gå ind i en større polemik med CD's ordfører om, at de altid har været bilejernes parti, hvilket de er løbet fra, og at de har været parcelhusejernes og husejernes parti, hvilket de så også er på vej til at løbe fra, men der er i hvert fald en ting, jeg er glad for, og det er, at fru Sonja Albrink ligesom åbner nogle muligheder for, at man kan diskutere disse ting, men før vi begynder at diskutere dem, vil jeg godt lige gøre et par bemærkninger om noget, som vi lige så godt kan få afkræftet med det samme.

Fru Sonja Albrink sagde, at kommunerne ville have snerydningspligt. Det er noget vrøvl. En kommune har ikke nogen snerydningspligt på private veje; det er noget, man selv må klare.

Selv om Fremskridtspartiets forslag skulle blive vedtaget, er der ikke tale om, at man ophæver sommerhusområderne, og at det hele bliver til helårsbeboelse. Der er flere hundrede tusinde mennesker, der har både en privat bolig og en sommerbolig, og de vil da ikke flytte ud alle sammen, og når de ikke gøre det, ødelægger de ikke områderne som sådan.

Så nævnte fru Sonja Albrink også børneinstitutioner, men forholdet er jo bare, at der i dag er masser af kommuner, der sætter arbejdsløse, bistandsklienter osv. ud i husene, og børnene går i børnehave og i skole, ligesom der ydes hjemmehjælp, hjemmesygepleje osv., så kommunerne ved det godt. Samtidig med at den ene forvaltning forfølger dem med politiet, har man altså en anden forvaltning, som giver tilskud ude i det samme område.

[Ole Donner]

Jeg vil også godt lige sige, at vi under ingen omstændigheder har talt om, at der skulle være liberale erhverv derude, så det kan vi også godt pille ud af diskussionen. Men det er rigtigt, som det også er blevet sagt, at der er et problem med beskatningen. Det er jo sådan, at mange af dem, der bor ulovligt, flytter til en postboksadresse i nabobyen eller et andet sted, og derfor har jeg foreslået vores borgmester, at vi lavede en 200-300 postbokse nede på kommunekontoret, så kunne de melde sig til dér, og så fik Frederiksværk Kommune i hvert fald skatten.

Den fg. formand (Ahlmann Ohlsen):

Man bedes overholde taletiden.

Fru Vibeke Grønbæk har ordet. Man bedes også markere.

Vibeke Grønbæk (RV):

Lovforslaget, som Fremskridtspartiet har fremsat, er vel udsprunget af den meget ophevede debat, man havde for et par måneder siden, men selvfølgelig også af den kendsgerning, at Fremskridtspartiet mener, at der ikke længere skal være en sommerhuslov og dermed rekreative sommerhusområder, som vi kender dem i dag. Det er jo et faktum, at hvis man åbner for helårsbeboelse i sommerhusene, ændrer områderne deres status.

Det Radikale Venstre synes, at det var fint, at man ændrede loven i 1991, hvor man indsatte en hjemmel, så pensionister, der havde ejet deres sommerhus i 8 år, kunne bo der hele året, men vi er enige med ministeren i mange af de argumenter, der blev fremført for ikke at åbne for dette område.

Jeg vil også godt kommentere et af dem lidt nærmere, bl.a. det helt konkrete, at vi skal opretholde vores sommerhusregel, som vi har traktatfæstet i EU. Vi mener, at det er vigtigt, at Danmark holder fast i den regel. Vi ønsker ikke, at sommerhusene skal sælges til udlændinge eller til hele Europas befolkning, eller hvad man skal kalde det, ikke fordi vi er specielt nationalistiske, men ud fra den kendsgerning, at man også ud fra en turistmæssig betragtning har helt specielle interesser i at bevare dem på danske hænder.

Der er jo i dag dispensationsmuligheder. Vi ved også, at de er blevet skærpet, og jeg mener, det har været velbegrunder, men stadig er der

overladt kommunerne en vis indflydelse på området, og det synes jeg også er helt fint.

Jeg er også enig med miljøministeren i, at der er mange sommerhusbeboere, der ikke er blevet hørt i denne sag. Jeg er overbevist om, at der er mange, der gerne vil bibeholde sommerhusområderne, som de er i dag. Vi har faktisk kun i medierne hørt om alle dem, som vil bo der hele året.

Problematikken, som hr. Jens Jørgensen rejste om sommerhusområdernes placering, altså at der er områder, som med årene af flere grunde har ændret status, mener jeg også, at vi må se på, og vi må eventuelt regulere område og planlægning.

Som hr. Riishøj sagde, skal det tilstræbes, at man afkriminaliserer og får en mere fleksibel ordning, og det er vi også enige i.

Men som Fremskridtspartiet kan høre på min tale, kan Det Radikale Venstre ikke støtte forslaget.

Ole M. Nielsen (KRF):

I Kristeligt Folkeparti går vi ikke ind for at legalisere ulovligheder, bare fordi de er blevet udbredt, men naturligvis kan der være anledning til at se på rimeligheden af en lov, som overtrædes i vidt omfang.

I dette tilfælde er der ikke noget forkert ved loven, men alt for mange kommuner har bare set igennem fingre med lovovertrædelser. Nogle kommuner har sikkert bare ladet 5 og 7 være lige og har ligefrem spekuleret i det. Nu bliver det brugt som et argument, at man allerede har givet pensionister lov til at bo i sommerhuse. Det var muligvis ikke særlig klogt, og det virker nu altså som det med at give en vis mand en lillefinger, nemlig at man vil have mere.

Der er flere gode grunde til, at vi ikke kan legalisere helårsbeboelser i sommerhusområder. En af de gode, hvis den altså holder, er den om, at vi vil fastholde eksklusiviteten for danskere til danske sommerhuse. En anden er den gode, at hvis vi legaliserer disse overtrædelser, får vi discountparcelhuskvarterer eller fremtidens rabarberkvarterer, og det ønsker vi ikke.

Lovforslagets bemærkninger om, at begrænsninger i beboelsesretten hindrer turismens udvikling, er simpelt hen utrolige. Det er for mig lidt svært at forstå, at det, at danskere bor fast i sommerhusene, skulle give flere huse til udlejning til turister.

[Ole M. Nielsen]

Endelig er jeg meget i tvivl om, hvorvidt udenlandske turister ønsker at holde ferie i et dansk discountparcelhuskvarter. Jeg tror, de ønsker vores frie strande og vores smukke natur. At forslaget skulle virke fremmende for turismen må vist være et af de argumenter, man har fundet frem i mangel af bedre.

Det er ligeledes noget sludder, at det er en begrænsning af ejendomsretten, at husejerne ikke må bo i det hus, de har købt og betalt for. De har jo ikke købt og betalt for et helårshus, de har købt et feriehus, og de har overtrådt loven i lang tid, uden at nogen har grebet ind. Det giver dem ikke en anden ret end den, de har betalt for. At jeg har købt et parcelhus, giver mig heller ikke ret til at udnytte det parcelhus til hvad som helst. At jeg har købt en bil, der kan køre 150 km/t, giver mig ikke ret til at bruge den med 150 km/t. Sådan er der forskellige reguleringer her i landet.

Noget helt andet er, at der er et problem for de mange familier, der nu bor i sommerhus og efterhånden har boet der så længe, at de tror, de har ret til det, og som der også er eksempler på oven i købet med det offentliges vidende, måske endda med det offentliges tilskyndelse. Det er da et problem, og derfor skal man finde en lempelig måde at administrere på, så folk får mulighed for at få deres forhold bragt i orden uden at stå uden tag over hovedet og uden trussel om bål og brand. Det vil i øvrigt sætte gang i ejendomsmarkedet, når alle disse mennesker skal ud og finde et andet sted at bo i løbet af et par år, og der vil stik imod argumentationen i bemærkningerne til loven blive et større udbud af sommerhuse til leje og større ferieværdi i sommerhusområderne.

Men vigtigt for os er, at kommunerne må have ministeriernes opbakning til at behandle folk menneskeligt, for det er væsentligt. Vi kan derimod ikke anbefale lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Jens Jørgensen (KF):

Der var en sætning af hr. Ole M. Nielsen, der virkede meget forbløffende. Hr. Ole M. Nielsen var inde på spørgsmålet om, at man, som jeg nævnte det tidligere, den 6. juni 1991 havde givet pensionister mulighed for at bo i deres sommerhuse hele året, og sagde, at det ikke var særlig klogt at give pensionister tilladelse til helårsbeboelse.

Det både skuffer og forundrer mig. Mange ældre mennesker har i deres erhvervsaktive alder slidt og slæbt og måske boet i en eller anden lille lejlighed og forsøgt at vedligeholde og udbygge et lille fritidshus eller et lille sommerhus. Som jeg sagde, var vi stolte af, at vi fik mulighed for at give pensionisterne og de mennesker, der har en eller anden form for fysisk handicap, en mulighed for helårsbeboelse.

Jeg vil da godt på foranledning af hr. Ole M. Niensens sætning om, at det ikke var særlig klogt, direkte spørge: Betyder det, at Kristeligt Folkeparti, hvis det får mulighed for det, vil afskaffe pensionisters ret til at bo hele året i sommerhuse, når de har ejet dem i 8 år, sådan som vi fik det indført i 1991?

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg sagde ikke, at det ikke var særlig klogt; jeg sagde, at det muligvis ikke var særlig klogt. Det står der i mit manuskript, og jeg tror også, jeg brugte den formulering. Jeg mener nemlig, at det er en tvivlsom sag, og at det var lidt af en hovsaløsning, man lavede på det tidspunkt, hvor man faldt for populariteten, folkeligheden, eller hvad det nu var. Man kan så heller ikke afskaffe det igen, og det er jo problemet ved at gennemføre tingene sådan hu hej vilde dyr, som fru Sonja Albrink var inde på.

Hvis vi skal sige ja til det forslag, vi bliver præsenteret for her i dag, kræver det meget, meget mere, end vi kan gøre på de sidste 3 uger af folketingssamlingen, og det mener jeg faktisk er det væsentlige i det. Det er utrolig svært at begynde at pille ved sådan noget som det her.

Miljøministeren (Svend Auken):

Der er ingen tvivl om, at der er en vis menneskelig styrke i det, hr. Jens Jørgensen siger, men reglen har rent faktisk givet anledning til ganske store problemer, og kommunerne har jo gjort opmærksom på, at det i sig selv har gjort sommerhuslovgivningen meget vanskelig at administrere.

Derfor tror jeg, at hr. Ole M. Nielsen, uden at jeg skal gøre mig til hans advokat, skal se det ud fra det synspunkt, at en gang imellem handler man ud fra nogle medmenneskelige synspunkter, som er absolut velbegrundede, uden måske i tilstrækkelig grad at gøre sig

[Miljøministeren]

samtlige konsekvenser klart. Kommunerne kommer nu til os og siger, at Folketinget har skabt nogle problemer i lokalsamfundene ved at skabe tvivl om de principielle regler og ved at gøre indhug i det lokale selvstyre, og det er alene det forhold, der gør sig gældende.

Jeg vil imidlertid sige, at selv om både mit parti og andre partier stemte imod i sin tid, er det ikke regeringens agt at fjerne denne ret for pensionisterne. Nu er den skabt, og vi må respektere den; men til gengæld tror jeg, det skal være en fælles opgave for os ikke yderligere at underminere grundlaget for, at vores feriehuslovgivning i Danmark fortsat kan være gældende og nyde den internationale respekt, som jeg til min store glæde har noteret mig, at det store flertal af ordførerne har lagt vægt på i dag.

(Kort bemærkning).

Jens Jørgensen (KF):

Jeg er glad for miljøministerens tilkendegivelse af, at uanset om der kan have været og er administrative problemer, rører man ikke ved denne regel.

Jeg skal ikke gå ind i en yderligere diskussion, men jeg vil gerne sige meget klart til hr. Ole M. Nielsen, at da Det Konservative Folkeparti var medansvarlig for at indføre mulighed for, at pensionister, der havde ejet deres sommerhus i 8 år, kunne bo i det, så længe de ville, og at mennesker, der havde en eller anden form for sygdom, fik mulighed for at flytte ud af deres lille lejlighed efter års slid og slæb, var det hverken hovsapolitik eller populisme, men ganske enkelt det, vi forstår ved sund, medmenneskelig, konservativ politik. Jeg vil meget have mig frabedt, at det skulle kaldes hovsa- eller popularitetspolitik.

Aage Brusgaard (FP):

Jeg vil godt sige tak til ordførerne, selv om ingen af dem har været 100 pct. enige i vores lovforslag.

Baggrunden for, at vi valgte den rene linje og den rene vare ved fuldstændig at ophæve restriktionerne for sommerhuse, var, at vi havde set i pressen, at både De Konservative, Venstre og enkelte af Kristeligt Folkepartis og CD's medlemmer ønskede, at reglerne skulle lempes. Jeg skal lade være med at læse avisartikler op, men vi har altså set positive tegn, og

derfor forsøgte vi at komme frem med et lovforslag, hvor andre partier kunne være med. Det lykkedes dog ikke, og derfor fremsætter vi så den rene vare, som der har været en del tilkendegivelser imod.

Alle de ting, der har været sagt om vores forhold til EF med hensyn til sommerhusreglerne, må vi stille spørgsmål om i udvalget og til justitsministeren.

Hr. Martin Glerup var ret så negativ og mente, at det ville slå hele kommunernes planlægning i stykker, hvis vores lovforslag blev gennemført. Jeg vil godt sige, at i dag bor 350.000 sommerhusejere hele året i deres sommerhus, og så vidt jeg kan se, har det ikke slået noget i stykker i nogen kommune. Hvis det bliver lovligt, vil der tværtimod ske det, at en stor del af disse borgere vil flytte deres folkeregisteradresse til den pågældende kommune, så kommunen kan få skat fra disse borgere, som i øjeblikket i stor udstrækning betaler skat til en kommune, de rent faktisk ikke bor i.

Hr. Jens Jørgensen var positiv i en vis udstrækning, som det blev udtrykt. Det takker jeg for, og derfor vil jeg også håbe, at vi under udvalgsarbejdet måske kunne finde sammen om nogle ændringsforslag eller i hvert fald nogle ting, vi kunne være fælles om. Derimod synes jeg nok, hr. Peter Hansen-Nord helt glemte Venstres liberale holdninger og synspunkter og helt glemte Venstres EU-holdning, hvor man er for så meget fællesskab som muligt.

Hr. Riishøj vil jeg godt rose. Han skal have tak for, at SF vil se positivt på, at tingene skal lovliggøres, eller at det i hvert fald ikke skal være kriminelt for de 350.000 mennesker, der bor i sommerhuse i dag. SF lovede faktisk, at man ville være med til at rette op på det.

Hele fru Sonja Albrinks ordførertale var positiv over for vores lovforslag, men hun afsluttede med at sige, at CD desværre ikke kunne stemme for lovforslaget; det er måske, fordi CD er medlem af en firkloverregering. Også fru Vibeke Grønbæk nævnte, at man ville være positive i udvalget og se på, om der var nogle regler, der skulle lempes.

Jeg synes næsten, hr. Ole M. Nielsen var den mest negative. Han sagde ordret, at der ikke er noget i vejen med loven, men at der er noget i vejen med de kommuner, der ikke overholder loven. Derfor vil jeg godt spørge hr. Ole M. Nielsen, om han vil være med til, at politiet

[Aage Brusgaard]

skal sætte 350.000 familier på gaden og i så tilfælde: Hvor skal de hen? De kan selvfølgelig bare gå ind i boligkøen, men det må altså være Kristeligt Folkepartis hensigt, at man skal lade politiet sætte 350.000 familier på gaden.

En eller to ordførere nævnte, at man ikke rigtig kunne se det turistfremmende i, at man må benytte sommerhusene helårligt. Vi har alle fået et brev fra Feriehusudlejernes Branche-forening – det er bilag 324, og jeg tror i øvrigt også, foreningen har haft foretræde for udvalget – og her skriver man bl.a., at der har været en stor spredning af både danskeres og udlændinges ferie. Hvis vi kunne udnytte og udvide 30-ugers-reglen, så man kunne bo i sommerhus flere uger af året, ville det give en meget stor valutaindtjening for Danmark, og det er jo noget, regeringen gerne vil have. Foreningen skriver også, at det vil give 4.000 flere heltidsansatte, og det må da være positivt for en regering, der gerne vil have flere i arbejde.

Jeg skal ikke gennemgå flere avisartikler, men jeg vil lige nævne en fra B.T. med overskriften »Ældre dame ud og bistandsklient ind«. Der er nævnt nogle eksempler, hvor en kommune med loven i hånden smider ældre mennesker ud til fordel for flygtninge eller bistandsklienter. En af disse ældre oplyser, at han netop har været til et møde, hvor det blev dokumenteret fra kommunens side, at loven giver kommunen ret til at jage de ældre ud, og at en anden lov giver kommunen ret til at leje husene ud til sociale klienter.

Så vil jeg også bore lidt i det, som har harmet mange borgmestre – også socialdemokratiske borgmestre – og det er den vejledning, som Justitsministeriet, Indenrigsministeriet, Miljøministeriet og Socialministeriet i fællesskab har sendt ud til kommunerne. Sigtet med vejledningen er navnlig at bidrage til at styrke retshåndhævelsen på sommerhusområdet, og det tilføjes, at den lokale politimyndighed og repræsentanter for kommunalbestyrelsen vil kunne aftale nærmere. Man opfordrer altså direkte kommunerne til at gribe ind.

På side 3 i vejledningen kan man læse, at kommunalbestyrelsen har pligt til at foretage nærmere undersøgelser af, om nogle bor i husene hele året osv., og hvis der modtages klager eller andre henvendelser, som ikke er åbenbart grundløse, skal man måske sætte politiet ind. Det har kommunerne nægtet, og det

har politiet i øvrigt også, og jeg er faktisk både glad for og tilfreds med, at vi ikke indfører sådanne politistatsmetoder her i landet.

Men jeg håber i hvert fald, at de positive tilkendegivelser, der trods alt har været, også kan åbne øjnene på vores miljøminister, så miljøministeren vil være motiveret til i hvert fald at diskutere nogle lempelser eller nogle andre retningslinjer, så 350.000 mennesker ikke fortsat skal bo lovløst i deres eget hus, selv om de har betalt termin, forsikringer, ejendomsskat, kloak, vand osv. I det mindste burde der være så megen anstændighed i regeringen, at den kan se, der er et problem, der skal kigges på. Det er noget, alle har udtalt sig om til pressen; jeg har citeret miljøministeren, og jeg kunne finde flere udtalelser om, at der skal kigges på det. Men der er bare ingen, der kigger.

Nu er Fremskridtspartiet altså kommet med et lovinitiativ, som går til udvalgsbehandling, hvor vi kan stille spørgsmål, og så håber jeg, at der senere kan vise sig et resultat. Det bliver måske ikke fuldt tilfredsstillende for os, men vi er villige til at indgå kompromiser, så reglerne i hvert fald kan blive lempet, eventuelt ved at det bliver op til kommunalbestyrelsen at afgøre, hvilke områder man vil lægge ud til sommerhusområde, og hvilke områder der ikke skal lægges ud.

Miljøministeren (Svend Auken):

Det, der er galt med Fremskridtspartiets forslag, er, at det ikke løser nogen problemer, men skaber mange nye problemer og navnlig skaber en meget stor retsusikkerhed, stor ulighed og mange problemer for det store flertal, som i tillid til landets love og myndighedernes respekt for overholdelse af landets love har erhvervet et fritidshus. Jeg tror, det var hr. Jens Jørgensen, der var inde på den betragtning.

Det kan da godt være, at man i forståelig medmenneskelighed – som jeg accepterer og fuldt ud anerkender – er mere optaget af det lille mindretal, som overtræder lovene, end af det store flertal, som overholder lovene. Jeg er ikke særlig meget lov og orden-menneske, men jeg synes dog, det bør være rimeligt, at vi først og fremmest sørger for, at landets love bliver overholdt. At det så skal ske på en menneskelig og ordentlig måde, er en anden sag.

Fremskridtspartiets forslag løser ingen problemer; det skaber kun problemer. Må jeg

[Miljøministeren]

minde om, at man tidligere har prøvet at lave en eller anden genial løsning, uden at det lykkedes. Jeg tror, det var i 1983, man indførte en amnestiordning, hvor man sagde, at hvis folk havde boet ulovligt i et vist antal år, skulle de have lov til at blive boende, og derefter skulle man forhindre alle andre i at gøre det. Det førte til en række absurde resultater: Folk, der ikke havde overtrådt loven, ville gerne ind under den samme regel, men blev afvist, fordi de ikke kunne dokumentere, at de havde overtrådt loven i det antal år, som amnestiet indebar, og andre, som kun havde overtrådt loven i det halve tidsrum, kunne heller ikke få ret. Og efter at man havde gennemført dette absurde initiativ, viste det sig, at det slet ikke løste problemet, men at ulovlighederne fortsatte.

Derfor er der efter min mening kun to løsningsmuligheder: Enten ophæver vi sommerhusbegrebet, så alle kan bo, hvor de vil, som Fremskridtspartiet foreslår. Men konsekvensen bliver, at vi får en række dårlige sommerhusområder og en række dårlige villaområder og mister de rettigheder, som vi har tilkæmpet os i EF. Det er det ene alternativ, og jeg synes, man kan glæde sig over, at et stort flertal har afvist det. Eller også gør man, som regeringen påpeger, nemlig at man sammen med kommunerne foretager en detaljeret vurdering af de reelle problemer med henblik på at se, hvordan reglerne og deres håndhævelse kan ændres, så man både kan sikre det menneskelige aspekt og hensynet til planlægningen og rekreative hensyn. Kommunerne er gået meget konstruktivt ind i dette arbejde. De har indkaldt til en konference i august måned, og vi bistår dem gerne; men vi skal selvfølgelig ikke løse problemerne ved helt at afskaffe det store gode, at Danmark har en betydelig bestand af fritidshuse, som mange familier er vældig glade for.

Jeg er ligesom hr. Aage Brusgaard vældig glad for forløbet af debatten i dag, fordi den har vist, at der er tilslutning til regeringens opfattelse: Vi skal løse de konkrete problemer, men vi skal på den anden side ikke ødelægge grundlaget for sommerhuslovgivningen og den særlige EF-regel, vi har her i Danmark.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Hr. Aage Brusgaard spurgte mig, om jeg vil have politiet til at sætte 350.000 familier på ga-

den, og jeg vil gerne gentage, hvad jeg sagde i mit første indlæg; jeg har for en gangs skyld lavet et manuskript.

Jeg sagde, at det er et problem med de mange familier, der bor ulovligt, og derfor skal man finde en lempelig måde at administrere reglerne på, så folk har mulighed for at få deres forhold bragt i orden uden at stå uden tag over hovedet og uden trussel om bål og brand. Det var helt tydeligt, hvad jeg sagde.

Og så er der det med de 350.000 familier. Nu taler hr. Aage Brusgaard godt nok skiftevis om mennesker og familier, og det er der jo lidt forskel på. Jeg fik overrakt den artikel, hr. Aage Brusgaard refererede til, og den er fra det hæderkronede blad Jyllands-Posten; nu har journalister og tal det jo omtrent som ild og vand med hinanden, men vi er nogle stykker, der har lært at regne i skolen, og jeg mener, at hr. Aage Brusgaard som morsingbo også har lært det. 350.000 familier er ca. 1 million mennesker, og det svarer til 20 pct. af Danmarks befolkning. Kære hr. Aage Brusgaard, det er da ikke et tal at referere, det er da fuldstændig skørt. Vi har kun omkring 200.000 sommerhuse i hele landet, så selv om man har en god sag at kæmpe for, kan man jo godt forholde sig lidt til realiteterne.

Den fg. formand (Ahlmann-Ohlsen):

Hvis man ønsker ordet, skal man bede om ordet.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Hvis hr. Ole M. Nielsen ikke tror på det, Jyllands-Posten skriver, er det et problem mellem Jyllands-Posten og hr. Ole M. Nielsen og ikke et problem for mig.

Men det, der bragte mig herop, var egentlig, at miljøministeren nævnte, at hvis man sagde ja til vores forslag, ville det ikke løse nogen problemer, men skabe nogle nye. Miljøministeren har haft ordet to-tre gange, men han har ikke nævnt et eneste område, hvor regeringen ville gribe ind og ændre de kaotiske tilstande, vi har i øjeblikket. Jeg synes nok, at når vi har en miljøminister med en embedsmandsstab bag sig, som vi andre ikke har til rådighed, burde miljøministeren i det mindste her fra talerstolen komme med nogle eksempler på, hvilke ændringer regeringen ønsker for at løse

[Aage Brusgaard]

det problem, som miljøministeren selv har indrømmet over for pressen at vi har. Jeg har ikke hørt et eneste løsningsforslag fra ministeren, men nu kommer ministeren herop, så hører vi selvfølgelig forslagene, og jeg vil notere dem ned.

Miljøministeren (Svend Auken):

Hr. Aage Brusgaard er interesseret i, hvad der kan gøres ved problemet, og jeg vil referere, hvad der faktisk er sket.

I 1992 indskærpede den tidligere regering de gældende regler, og det blev gjort meget tydeligt i form af en rundskrivelse til kommuner og amter fra den daværende miljøminister. Kommunerne bad om at få en vejledning om, hvilke muligheder lovgivningen rummede for at kunne håndhæve og leve op til bestemmelserne, og det arbejde blev også sat i gang under den tidligere regering. Det var et udvalgsarbejde under forsæde af justitsministeren, som mundede ud i det cirkulære eller den vejledning, der blev udsendt til kommunerne i marts måned, hvor man, som hr. Ole Donner fuldstændig rigtigt sagde, ikke strammede op, men kun gjorde opmærksom på, hvilke muligheder den eksisterende lovgivning rummer for at løse problemet.

Efterfølgende har vi haft en forhandling med kommunerne, hvor kommunerne har sagt, at de egentlig gerne vil have lov til at spille ud med en række konkrete forslag over for staten. De har de daglige forvaltningsproblemer, og de er enige med regeringen om, at lovgivningen skal overholdes og spillereglerne skal respekteres. De vil høre, hvad vi mener der kan gøres i den konkrete situation, og det synes jeg faktisk er et positivt initiativ. Der vil blive indkaldt til en konference i august måned, hvor vi har lovet kommunerne at komme med et konstruktivt medspil, og så er dagsordenen rigtigt stillet op. Så tager vi nemlig fat på de enkelte konkrete problemer uden at ødelægge grundlaget for en i øvrigt fornuftig tilstand.

Med hensyn til tallene vil jeg sige til hr. Aage Brusgaard, at der er knap 200.000 sommerhuse herhjemme. Skønnet går på, at et sted mellem 20.000 og 40.000 sommerhuse er ulovligt beboet, og de er i øvrigt rent geografisk stærkt koncentreret på Sjælland. Det er slet ikke et jysk problem, vi taler om, bortset fra Ebeltoftområdet, og det er altså tal i en helt

anden størrelsesorden end den, som hr. Aage Brusgaard, hr. Ole Donner og andre bruger i den offentlige debat.

Problemet kan være alvorligt nok for kommunerne i Nordsjælland, men her skal man imidlertid ikke overse det forhold, at det i forvejen er svært for den storkøbenhavnske befolkning at erhverve sig et kystnært sommerhus eller et sommerhus, som ikke ligger for langt fra vandet og i nærheden af den dejlige natur. Jo flere af disse sommerhuse, som udbydes som almindelige helårshuse, desto færre bliver der udbudt til den almindelige familie, som gerne vil have et sommerhus ved siden af lejligheden inde i storbyen, og det betyder jo et tab af velfærd for de pågældende, plus at det naturligvis – som hr. Ole M. Nielsen gjorde opmærksom på – betyder, at de mennesker, som i sin tid købte et billigt hus, der alene kunne anvendes til fritidsformål, pludselig via lovgivningen får tilskødet en stor formuegevinst, uden at de pågældende har gjort noget som helst for at erhverve den.

Jeg synes altså, at i stedet for at ødelægge en i øvrigt fornuftig tilstand i Danmark skulle man tage fat på de helt konkrete, kontante problemer; og her har kommunerne sagt – og det synes jeg er flot – at de godt vil have lov til at spille ud og komme med et initiativ. Det arbejde deltager regeringen meget gerne i.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Vi skal selvfølgelig have nogle oplagte emner at stille spørgsmål om i udvalget, men ministeren nævnte vist, at der var 20.000 sommerhuse i Danmark. (*Miljøministeren (Svend Auken):* 200.000!). Ja, det kan vist bedre passe, for i Berlingske Tidende den 14. marts oplyser tre politimestre i Nordsjælland nemlig, at alene inden for deres område har de 30.000 sommerhuse, de skal kontrollere. Undskyld, så hørte jeg altså forkert.

Miljøministeren (Svend Auken):

Jeg sagde, at der i alt er 200.000 sommerhuse herhjemme, men at de konkrete problemer er koncentreret på Sjælland og ikke mindst i det nord- og nordvestsjællandske område. Det er disse problemer, vi prøver at løse, men vi skal ikke løse dem på en sådan måde, at det fremover bliver umuligt for en almindelig familie i

[Miljøministeren]

København at få et sommerhus, og de skal heller ikke løses på en sådan måde, at man også rent formuemæssigt belønner mennesker, der har overtrådt landets love.

Der er en kreds af hensyn, der skal tilgodeses. I Miljøministeriet har vi ansvaret for planlovgivningen, og jeg tror ikke, den giver problemer her. Spørgsmålet er, hvordan vi i praksis kan forvalte lovgivningen med de mange modstridende interesser, der gør sig gældende, og jeg er tryk ved, at det er kommunerne, der har udspillet her.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Ahlmann-Ohlsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Den fg. formand (Ahlmann-Ohlsen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Udvalget for Forretningsordenen har afgivet beretning vedrørende regler om frivillig registrering af folketingsmedlemmernes hverv og økonomiske interesser.

(Beretning nr. 3).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Trafikudvalget (17/5 94):

Udtræder: Ikast (KF)

Nyt medl.: Ahlmann-Ohlsen (KF)

Erhvervsudvalget (17/5 94):

Udtræder: Kirsten Jacobsen (FP)

Nyt medl.: Kim Behnke (FP)

Miljø- og Planlægningsudvalget (17/5 94):

Udtræder: Svend Aage Jensen (CD)

Nyt medl.: Sonja Albrink (CD)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 19. maj 1994, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 17.54
